

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19

القاضي اليكيم روبينشتين

השופט אליקים רובינשטיין

رئيس لجنة الانتخابات المركزية للكنيست ال-19

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19

ירושלים, ה' בכסליו תשע"ג
19 בנובמבר 2012

צבי גואטה

המבקש:

בקשה לקבוע כי אין בעבירה בה הורשע קלון ולאפשר לו להתמודד לבחירות לכנסת

החלטה

א. עניינה של הבקשה בעתירתו של המבקש, מר צבי דורון גואטה, החפץ להתמודד במסגרת הבחירות המקומיות במועצה האזורית שפיר, לבטל את החלטת מנהל הבחירות במועצה האזורית שלפיה לא יוכל להתמודד בבחירות, ולחלופין לקבוע כי בעבירות שבהן הורשע לא דבק קלון.

המסגרת הנורמטיבית

ב. סעיף 19(ב) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן הצו) קובע:

"אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון".

הוראה זו מקבילה להוראות סעיף 6(א) לחוק יסוד הכנסת ולסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

הבקשה

ג. כאמור, המבקש חפץ להתמודד במסגרת רשימה בשם "שפיר החדשה" בבחירות לועד המוניציפלי במועצה האזורית שפיר, אשר צפויות להיערך כיום 4.12.12.

ד. המבקש הורשע בשנת 2010 בבית משפט השלום על פי הודאתו בעבירות של העסקה שלא כדין והסעה שלא כדין – עבירות לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (פ' 1840/09). על המבקש נגזרו 4 חודשי מאסר בפועל, והופעלו 3 חודשי מאסר מותנה, שהוטלו עליו בתיק אחר (ת"פ 811/04). נקבע, כי עונשי המאסר ירוצו בחופף ועל המבקש יהיה לרצות יחדיו 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. כן הוטלו על המבקש מאסר מותנה בן 8 חודשים, פסילת רשיון נהיגה ל-7 חודשים וקנס כספי.

ה. בבקשה הנוכחית טוען המבקש, כי פנה למנהל הבחירות לבירור זכאותו להתמודד בבחירות הקרבות (היום המדויק של הפניה אינו ברור מתרשומת מנהל הבחירות שהוגשה, אך היה זה כבר בנובמבר 2012), וכי הלה הודיע לו שאין כל מניעה שיגיש מועמדותו, אלא שביום 8.11.12 הודיע לו כי הוא מנוע מהתמודדות בבחירות נוכח הרשעתו כמפורט מעלה. לטענת המבקש, נוכח תשובתו החד-משמעית של מנהל הבחירות שעה שפנה אליו לראשונה, הורכבה רשימת המועמדים "שפיר החדשה" כשהוא עומד בראשה. מטעם זה גם לא פנה בבקשה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לקבוע כי בעבירה שהורשע אין משום קלון, ועתה חלף המועד הקבוע כדין לכך.

ו. כעת עותר המבקש לביטול החלטת של מנהל הבחירות, ולחלופין לקבוע שבעבירה שבה הורשע אין משום קלון. בבקשה, המפורטת ביותר, נטען כי יש לקבלה נוכח חשיבות הזכות להיבחר והצורך שלא לדקדק בפרוצדורה כשהמדובר בזכות חוקתית, וכן בשל הפניה למנהל הבחירות שיצרה – כנאמר - הסתמכות.

דיון והכרעה

ז. לאחר העיון בבקשה ובמסמכים שצורפו, לא מצאתי כי בידי להיעתר לה. אשר לבקשה לביטול החלטת מנהל הבחירות, יושב ראש ועדת הבחירות אינו יושב כערכאת ערעור על החלטותיו של מנהל הבחירות לפי סעיף 163(א) לצו הנזכר. בהתאם לסעיף 167 לצו, רשאי המבקש לפנות לבית המשפט לעניינים מינהליים שבאזור שיפוטו נמצא תחום המועצה האזורית כדי להשיג על החלטת מנהל הבחירות בעניינו.

ח. אינני יכול להיעתר אף לבקשה לקבוע כי אין בעבירה שבה הורשע המבקש משום קלון. על מועמד או מי שרוצה להיות מועמד, שנידון למאסר כפסק דין סופי כאמור בסעיף 19(ב) לצו, להגיש ליושב ראש ועדת הבחירות בקשה לכך לא יאוחר מהיום ה-32 שלפני יום הבחירות. הבחירות דנן עתידות להיערך ביום 4.12.12, ועל כן המועד האחרון להגשתן של בקשות כאמור חלף ביום 2.11.12. הבקשה דנא הוגשה ביום 18.11.12. למותר לציין, כי גם זו הוגשה בשיהוי ניכר לאחר שנודע למבקש על החלטת מנהל הבחירות, אשר ניתנה כבר ביום 8.11.12.

ט. כאמור, תומך המבקש יתדותיו בתשובת מנהל הבחירות, אולם לאחר עיון בתרשומת השיחה בין השניים, התקשיתי להלום טענה זו. בתרשומת השיחה צוין כך: "אמרתי לו שבעל פה אני בדר"כ לא נותן תשובות אבל אם אין קלון לא נראה לי שיש בעיה אבל כדאי שיבדוק ואם הוא רוצה תשובה בדוקה יותר שישלח לי...ואני אבדוק לו...". דומה כי הדברים מדברים בעדם. בכל הכבוד, בין הכתוב בתרשומת בזמן אמת, לאמירה כי הובטח שאין מניעה שהמבקש יתמודד בבחירות, מרחק רב.

י. לבסוף, ובאשר ל"טענת הפרוצדורה", לאחרונה ציינתי בעניין דומה כי נראה שאין מקור חוקי המאפשר ליושב ראש ועדת הבחירות להאריך את המועד שנקבע בצו. כבג"צ 11243/02 פייגלין נ' יושב ראש ועדת הבחירות (פ"ד נז(4) 145) קבע המשנה לנשיא ש' לזין כי "יושב ראש ועדת הבחירות לא היה מוסמך להאריך מועדים שנקבעו בחוק" (שם, בעמ' 153). הוסף שם:

"על פי דבר המחוקק נקבע לוח זמנים קשיח אשר המועדים המרוכזים הקבועים בו רודפים זה את זה ותלויים זה בזה. כורח המציאות הוא שמועדים אלה ישמרו כדי שמערכת הבחירות כולה לא תשתבש... זהו אחד המקרים שבהם עשוי האינטרס של תקינות הבחירות וקיומן לפי לוח המועדים שנקבע בחוק לגבור גם על האינטרס של מועמד להיבחר לכנסת" (עמ' 153).

י"א. על יסוד האמור אין בידי להיעתר לבקשה, וזאת אף מבלי להידרש לשאלה האם בעבירה בה הורשע המבקש דבק קלון.

אליקים רובינשטיין
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-19